

Бібліографія:

- Бовуар, С. де. (1997). *Друга стаття* (Т. 1–2). Основи.
- Євтушенко, О. (2012). Олімпія де Гужі боротьба жінок за свої права у Франції XVIII століття. У *Від громадянського суспільства – до правової держави: Тези VII Міжнародної наукової Internet-конференції студентів та молодих вчених* (с. 168–170). ХНУ імені В.Н. Каразіна. <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/5748>
- Center for American women and politics. (n.d.). Gender Differences in Voter Turnout. <https://cawp.rutgers.edu/facts/voters/gender-differences-voter-turnout>
- Gouges, O. de (1791). The declaration of the rights of woman. Liberty, Equality, Fraternity:
Exploring the French Revolution. <https://revolution.chnm.org/d/293/>
- Wollstonecraft, M. (1792). A vindication of the rights of woman with strictures on moral and political subjects. Joseph Johnson.

Теософське товариство у Парламенті світових релігій: міжконфесійний діалог та релігійна толерантність

Аліна Моргунова

Національний університет «Острозька академія»

Теософське товариство з моменту свого заснування у 1875 р. позиціонує себе як рух, який прагне об'єднати різні релігійні та філософські традиції, знаходячи спільні універсальні принципи (Blavatsky, 1889). Участь теософів у Світовому парламенті релігій є прикладом використання стратегічної комунікації (Абисова, 2011) для поширення своїх ідей у глобальному релігійному дискурсі. Теософське товариство пропонує альтернативний погляд на взаємодію релігій – не як суперництво, а як пошук спільної духовної істини. Такий підхід до міжконфесійної комунікації є відповіддю на виклики сучасного суспільства в релігійній сфері.

Перший Парламент світових релігій 1893 р. став плат-

формою для обговорення важливих питань релігії, моралі та етики, маючи на меті сприяти взаєморозумінню та співпраці між різними релігійними традиціями. Парламент також наголосив на важливості освіти та просвітництва для боротьби з невіглаством та упередженнями щодо інших релігій. «Кожен промовець міг звернутися до аудиторії, не будучи перерваним чи оскарженим. Таким чином, організатори заходу стверджували, що стерли «конфесійні відмінності» і пропагували «добру волю до людини» як об'єднуючу тему заходу» (Kim, 2020). Важливо зазначити, що Теософське товариство допомогло в організації заходу, використовуючи свої контакти та ресурси для забезпечення участі представників різних релігійних традицій (Judge, 1893).

Теософське товариство продовжує брати участь у наступних Парламентах світових релігій: 1993 р. теософи активно брали участь у відзначенні сторіччя першого парламенту, також Теософське товариство мало представництво у кожному з наступних Парламентів світових релігій.

Теософський рух, який базується на комплексній філософсько-релігійній концепції, що інтегрує східні та західні світоглядні парадигми, є доволі ефективним механізмом міжкультурної комунікації та формування інтеркультурної толерантності. Минулі століття демонструють, що релігійні ідеї поширювалися переважно через книги та усні проповіді. Нині теософські знання адаптуються до цифрової епохи через онлайн-платформи, соціальні мережі та мультимедійні формати, що відповідає новим способам комунікації. Тенденції глобалізації світу актуалізують роль комунікації в релігійній та духовній сфері й ще більше позначають значущість, пов'язаної з цим проблематики.

Бібліографія:

Абисова, М. А. (2011). *Комунікативні стратегії в пост сучасному світі: соціальнофілософський аналіз* [Дис. канд. ... наук, Doctoral dissertation, Національний авіаційний університет].

- <https://uacademic.info/ua/document/0411U001400>
Blavatsky, H. P. (1889). Our three objects. *Lucifer*, 5 (25), 1–7.
http://iapsop.com/archive/materials/lucifer/lucifer_v5_n25_september_1889.pdf
- Judge, W. Q. (Ed.). (1893). *The Theosophical congress held by the Theosophical Society at the Parliament of Religions, World's Fair of 1893, at Chicago, Ill., September 15, 16, 17: Report of proceedings and documents*. American Section Headquarters T. S. <https://archive.org/details/theosophicalcong00theo/page/n5/mode/2up>
- Kim, S.-J. H. (2020). An International Event and its Multiple Global Publics: The Parliament of the World's Religions (Chicago, 1893) and Vivekananda. In V. Huber & J. Osterhammel (Eds.), *Global Publics: Their Power and Their Limits, 1870–1990* (pp. 177–201). Oxford University Press.

Тоталітарний контроль та його подолання в координатах метаантропології: буденні, граничні й метакризові виміри людського буття

Олексій Родінов

Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАНУ

Дослідження тоталітаризму залишається актуальним, особливо для України у цей кризовий момент протистояння неототалітаризму Росії. Традиційно його розглядали як політичне явище минулого, проте недостатньо вивчено, як тоталітаризм впливає на людське буття і що сприяє його відтворенню.

Для розв'язання цієї задачі вважаємо плідним звернутися до філософської антропології та її сучасного напрямку в Україні – метаантропології. Евристична цінність цього підходу полягає у поділі людського буття на буденний, граничний і метакризовий виміри з подальшим досягненням антропологічного становища людини в них та типів світоглядів, що вони виробляють (Хамітов, 2023, сс. 32–37). Відповідно, сутність тоталітаризму пропонуємо вбачати